

SINIF VE FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİM ELEMENLARINDAN BİLGİ TEKNOLOJİSİ KULLANMA BEKLENTİLERİ¹

EXPECTATIONS OF CLASSROOM AND SCIENCE TEACHING STUDENTS FROM THEIR INSTRUCTORS ABOUT USING INFORMATION TECHNOLOGY

Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KURU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü,
Kahramanmaraş/Türkiye

Lisans Öğrencisi Oğuzhan KURU & Ferhat Can DOĞAÇ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü,
Kahramanmaraş/Türkiye

ÖZ

Bu çalışmada, eğitim fakültesinde öğrenim gören sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin çeşitli değişkenler açısından kendilerine ders veren öğretim elemanlarından bilgi teknolojisi kullanımları konusunda beklentileri tespit edilip değerlendirilmiştir. Araştırmanın amacı, sınıf içerisinde kullanılması günümüz eğitimi için kaçınılmaz bir gereklilik olan teknolojik araç gereçlerin sayısal ve sözel temelli iki farklı öğretmenlik alanında öğrenim gören farklı sınıf düzeylerindeki öğrencilerin bakış açısıyla kendilerine ders veren öğretim elemanlarından beklentilerini tespit etmektir. Öğrencilerin öğretim elemanlarından teknoloji kullanım beklentilerini ortaya koymaya yönelik bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim Dalında birinci ve üçüncü sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme ile seçilmiş 210 öğrenciden oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla Apperson, Laws ve Scepanky (2006) tarafından hazırlanan, Erdemir ve Bakırcı (2016) tarafından Türkçeye çevrilip, anketin orijinal halinin üzerine 10 madde daha eklenen ve geçerlilik güvenilirlik çalışması yapıp Cronbach Alfa değeri .89 bulunan “Teknolojiyi Kullanma Tercih Anketi” kullanılmıştır. Araştırmada sayısal verilerin analizinde SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre sınıf öğretmenliği veya fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin kendilerine ders veren öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri değişmemiştir. Aynı zamanda sınıf düzeylerine göre de beklentileri değişmemektedir. Bunun yanında öğrencilerinin kendilerinin teknolojiyi kullanma süreleri arasındaki farklılık da öğretim elemanlarından beklentilerinde farklılık yaratamamıştır. Fakat cinsiyete göre bakıldığında ise kızların lehine bir anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: sınıf öğretmenliği, fen bilgisi öğretmenliği, teknoloji kullanımı

ABSTRACT

In this study, the expectations of classroom and science teaching students, who are receiving their education at the faculty of education, from their instructors on using information technology in terms of various variables have been determined and evaluated. The purpose of the study is to determine the expectations of students receiving education in two different teaching areas which have numeric and verbal foundations from different grades from their instructors in terms of technological tools and equipments whose use in classes are inevitable for today's education. In this study, which aims at displaying the expectations of the students from their instructors in terms of use of technology, the screening model has been used. The study group of the study consisted of freshmen and junior students from Classroom Teaching and Science Teaching Departments at the Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi in the 2016-2017 academic year. The study group consists of 210 students who were selected through the purposeful sampling method. In the study, 'Use of Technology Preference Survey' which was developed by Apperson, Laws and Scepanky (2006), translated into Turkish by Erdemir and Bakırcı (2016) was used to collect data; the original survey was added 10 more items and its Cronbach Alpha value was determined as .89 after its validity and reliability studies were completed. In the study, the SPSS 22 packaged software was used for the analysis of numerical data. According to the results of the study, the expectations of the classroom teaching or science teaching students from their instructors in terms of using technology did not change. Similarly, their expectations did not change in accordance with their grades either. In addition, the difference between the students' duration of using technology by themselves did not create any difference in their expectations from their instructors. However, when the results were analyzed in terms of gender, a significant difference was found in the favor of the female students.

Keywords: Classroom Teaching, Science Teaching, Use of Technology

¹ Bu çalışmanın bir kısmı 1. Uluslararası Sınırsız Eğitim Araştırmaları Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Bilgi çağını yaşadığımız bu dönem, teknolojinin sürekli değişim ve gelişim içerisinde bulunduğu bir dönemdir. Günlük hayatımızı kolaylaştıran bu teknolojik araçların her ortamda olduğu gibi şüphesiz eğitim ve öğretimin yapıldığı okullarda ve sınıf ortamında da bulunması gerekmektedir. Sınıf ortamında teknoloji ile iç içe eğitim alan öğrenciler, bilgiye daha hızlı ve kolay ulaşım daha doğru öğrenmeyi sağlar. Bunun yanında da araştırma ve karar verme, yorumlama, kıyas etme, değerlendirme becerilerini geliştirirler. Hem görerek hem duyarak yani olabildiğince çok duyu oranını işe koşarak öğrenirken öğretim ortamında çeşitlilik ve zenginlik kazanırlar. Yani teknoloji ile aktif bir şekilde eğitim alan öğrenciler daha hızlı daha kaliteli ve derinlemesine bir öğrenme gerçekleştirirler.

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler hayatımızın neredeyse tüm alanlarını etkilemekte ve hatta yaşadığımız çağın isminin “bilgi çağı”, “bilgi ve iletişim çağı” gibi anılmasına da sebep olmaktadır(Erdoğan ve diğ., 2010). Günlük hayatımızın vazgeçilmesi olan teknoloji sunduğu fırsatlar ile insanların yaşamını kolaylaştırmaktadır. Bu anlamda dünyada ve ülkemizde teknolojinin diğer alanlarda sağlamış olduğu katkılar da dikkatle takip edilerek bu teknolojilerin öğrenme-öğretme süreçlerinde de kullanılmasının gerekliliği ve çeşitli projeler ile teknolojinin sunabileceği fırsatlar araştırılmış ve bazıları hayata geçirilmiştir(Pamuk ve diğ., 2013).

Uzun yıllar ders kitabı ve yazı tahtasının kullanılmasıyla verilen dersler, artık günümüzde yerini bilgisayar, LCD projektör ve internetli sınıflarda, çok çeşitli yöntemlerin aynı anda uygulandığı derslere bırakmıştır(Demirci, Taş ve Özel, 2007). Eğitimdeki bu gelişim ve dönüşüm çabaları dikkatle incelendiğinde aslında teknoloji sadece öğretimi destekleyici bir unsur olmanın ötesinde, alternatif öğrenme ve öğretim modelleri ve yaklaşımları ile eğitim sistemlerini etkilemektedir(Pamuk ve diğ., 2013). Bu değişim sayesinde teknolojik araçlar ile öğrenme sürecinde yeni yöntem ve tekniklerin kullanılması mümkün hale gelmiş ve öğrenme ortamlarının yeniden düzenlenmesi sağlanmıştır(Usta ve Korkmaz, 2010).

Eğitimde materyal kullanımı, öğretmeni destekleyici ve öğretimin daha anlamlı ve kalıcı olması açısından büyük önem taşımaktadır. Bundan dolayı eğitim ve öğretimde konuları daha iyi anlamak ve kavramak; konuların önemli ve temel noktalarının belirtilmesinde; ayrıca öğrencilerin dikkatini çekme ve öğrenme isteklerini teşvik etmede, öğretim materyallerinden faydalanılmaktadır(Kaya ve Aydın, 2011). Bunun neticesinde teknolojik yenilikleri takip etmek ve yeniliklere uyum sağlamak kaçınılmaz bir durum haline almıştır. Bugünün eğitim sisteminde öğretmenin rolü değişmiştir. Artık öğretmen öğrenciye bilgi aktarmak yerine, bilgiye ulaşma yollarını gösteren bir rehber durumundadır. Buna paralel olarak öğretmenlerin yetiştirilmesi de değişmiştir (Yılmaz, 2007 Akt. Ulaş ve Ozan, 2010).

Çağdaş eğitim sisteminin hedefi, değişime açık, yaratıcı nitelikli, bilgiyi üreten ve kullanan bireyler yetiştirmektir. Bu hedefe ulaşmanın yolu ise nitelikli öğretmen yetiştirmekten geçer. Nitelikli öğretmen, gelişen bilim ve teknolojiyle doğru orantılı olarak daima kendini yenileyen, geliştiren bir kişiliğe sahiptir(Yılmaz, 2007). Sınıf ortamında etkili öğrenmenin gerçekleşmesi; öğrenci-öğretmen, öğrenci-öğrenci, öğrenci-içerik ve öğrenci-ortam etkileşimlerinden en az birinin yüksek bir düzeyde olabilmesiyle sağlanabilmektedir. Bu etkileşim türlerinden yüksek düzeyde verim alabilmek için eğitim teknolojilerinden yararlanılabilir(Ulaş ve Ozan, 2010). Öğretim amaçlı teknoloji kullanımı denildiğinde, öğretim içeriğinin aktarılması, öğretmen adayları ve öğretim elemanlarına öğretim sürecinde destek sağlanması ve öğretimin etkinliğinin artırılması gibi etkinliklerin düzenlenmesi amacı ile kullanılan teknolojiler anlaşılmalıdır. Teknoloji kullanımında rol oynayan etkenlerin ortaya çıkarılması ve bu doğrultuda teknolojinin etkin kullanımına yönelik stratejilerin geliştirilmesi, teknolojinin eğitim-öğretim sürecine uyarlanmasında rehberlik edecek bir plan geliştirilmesine temel oluşturacaktır(Yiğit, Zayim ve Yıldırım, 2002).

Eğitimde öğretmenlerin görevi, sadece öğrencilere bilgi vermek olmamalı, onları hayata hazırlayacak ortamları oluşturmalarıdır. Özellikle günümüz eğitim teknolojisi imkânlarından faydalanarak öğrencilerin sürekli ve bağımsız öğrenmelerine imkân tanıyan öğretim ortamları sağlanmalıdır(Karaman ve Kurfalı, 2008). Artık okullardan beklenen de bilgiye ulaşma ve onu etkili bir şekilde kullanma becerileriyle donatılmış, teknolojiyi kullanabilen bireyler yetiştirmeleridir. Okullarda teknoloji kullanımının olası yararlarının üst düzeyde gerçekleştirilebilmesinde ortamın paydaşları olan öğretmenler, okul yöneticileri ve deneticiler anahtar konumda bulunmaktadır(Seferoğlu, 2009).

Günümüzde, öğrencilerin ve toplumun gereksinimleri yeniden gözden geçirilerek öğrenme ortamlarının koşullara ve beklentilere uygun olarak düzenlenmesi zorunlu hale gelmiştir. Birçok araştırmacı etkin kullanılan öğretim teknolojilerinin eğitim sistemini iyileştirecek potansiyele sahip olduğunu vurgulamaktadırlar. Bu tür öğretim ortamlarının hazırlanabilmesi için de öğrencileri bilgiye ulaştıracak; bilginin kullanılmasını,

üretilmesini ve iletilmesini sağlayacak her türlü aracı kullanabilme olanaklarının sağlanması gerekir. Ayrıca, öğretmenlerin de belli becerilere sahip olması ve teknolojiden yararlanması zorunluluğu vardır (Akkoyunlu, 2002; Usta ve Korkmaz, 2010)

Öğretmenin sınıfta kullanılacak teknolojik ürünler konusunda yeterli düzeyde eğitim alması çok önemli bir faktördür (Aypay ve Özbaşı, 2008). Buraya kadar sıralanan tespitlerden hareketle öğretmenlerin sınıf içi teknolojik ürünlerle etkileşiminin sağlanması ve öğretmen adaylarının yetiştirilmesi büyük önem arz etmekte ve dolayısıyla eğitim fakültelerine de büyük sorumluluklar düşmektedir. Yani teknolojinin eğitimde kullanılması sürecinde öğretmenler teknolojik araçları en etkili şekilde kullanabilme yetenek ve formasyonuna sahip olmalıdırlar. O halde okullarda etkili bir eğitimin gerçekleştirilmesi ve teknolojinin sınıf içinde etkin kullanımının beklentisi öğretmen yetiştirme uygulamalarının birbirine paralel olması gerekmektedir (Arslan ve Özpınar, 2008; Karaman ve Kurfalı, 2008). Eğitimde çağdaş teknolojinin kullanılması, öğrencilerin daha kolay, daha hızlı öğrenmelerini, aynı zamanda öğretmenlerin iş doyumunu sağlayacaktır. Çağdaş eğitimde öğretmen ve teknolojinin birbirini bütünlemesi, eğitim öğretimde kalitenin artmasına yardımcı olacaktır (Yılmaz, 2007). Yapılandırmacı bir bakış açısıyla üniversite öğrencilerinin öğretim uygulamalarında eğitimsel yazılımların entegrasyonu öğretmenlerin geleceğinin oluşturulmasında ve sınıf uygulamalarının gelişmesinde hayati bir faktördür. Günümüzde bilgiye ulaşma ve bilgiyi oluşturmada, öğrenme-öğretme sürecinde eğitimcilerin ve öğretmenlerin birçok işini kolaylaştırmada teknolojinin önemi yadsınamayacağı için öğretmen adaylarının aldıkları lisans eğitimlerinde sınıf içinde kullanılacak teknolojik ürünlerle bu aşamada etkin olarak karşılaşmaları ve kullanımını görebilmeleri oldukça önemlidir (Öztürk, 2013).

Bu araştırmada, eğitim fakültesinde öğrenim gören sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin çeşitli değişkenler açısından kendilerine ders veren öğretim elemanlarından bilgi teknolojisi kullanımları konusunda beklentileri tespit edilip değerlendirilmiştir.

Araştırmanın amacı, sınıf içerisinde kullanılması günümüz eğitimi için kaçınılmaz bir gereklilik olan teknolojik araç gereçlerin sayısal ve sözel temelli iki farklı öğretmenlik alanında öğrenim gören farklı sınıf düzeylerindeki öğrencilerin bakış açısıyla kendilerine ders veren öğretim elemanlarından beklentilerini tespit etmektir.

2. YÖNTEM

Öğrencilerin öğretim elemanlarından teknoloji kullanım beklentilerini ortaya koymaya yönelik bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli bir konu ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum gibi özelliklerinin belirlendiği; geniş bir topluluğu temsil edecek örneklemin seçildiği, ihtiyaç duyulan verilerin toplanması için veri kaynağı olan kişilere sorulan sorulardan gelen cevaplara dayalı bir araştırma desenidir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2010).

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim Dalında birinci ve üçüncü sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme ile seçilmiş 210 öğrenciden oluşturmaktadır.

2.2. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Analizi

Araştırmada veri toplamak amacıyla Apperson, Laws ve Scepanisky (2006) tarafından hazırlanan, Erdemir ve Bakırcı (2016) tarafından Türkçeye çevrilip, anketin orijinal halinin üzerine 10 madde daha eklenen ve geçerlilik güvenirlik çalışması yapıp Cronbach Alfa değeri .89 bulunan "Teknolojiyi Kullanma Tercih Anketi" kullanılmıştır.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre teknoloji kullanım beklentilerinde anlamlı farklılık olup olmadığı Mann Whitney U ve t-testi, sınıf düzeyi ve anabilim dalları arasında teknoloji kullanım beklentilerinde anlamlı farklılık olup olmadığı t-testi ve öğrencilerin teknolojik araçlarla geçirdikleri zaman ve teknoloji kullanım beklentileri de One Way Anova ile analiz edilmiştir.

3. BULGULAR

Erkek sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin kendilerine ders veren öğretim elemanlarından teknoloji kullanım beklentileri Mann-Whitney U testi sonuçları.

Tablo 1. Erkek Öğrencilerinin Teknoloji Kullanım Beklentisi

Cinsiyet	Anabilim Dalı	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Erkek	Sınıf Öğrt.	18	13.36	240.5	56.5	.693
	Fen Bil. Öğret.	7	12.07	84.5		

$p < 0.05$

Sınıf düzeyi gözetmeksizin sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği erkek öğretmen adaylarının öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri Mann-Whitney U testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre her iki anabilim dalının erkek öğrencilerinin bilgi teknolojileri kullanımı beklentileri ($U = 56.5$, $p > .05$) anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir.

Kadın sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin kendilerine ders veren öğretim elemanlarından teknoloji kullanım beklentileri t testi sonuçları.

Tablo 2. Kadın Öğrencilerinin Teknoloji Kullanım Beklentisi

Cinsiyet	Anabilim Dalı	n	x	s	sd	t	p
Kadın	Sınıf Öğrt.	102	127.56	11.91	183	-1.45	.157
	Fen Bil. Öğret.	83	130.42	14.76			

$p < 0.05$

Sınıf düzeyi gözetmeksizin sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği kadın öğretmen adaylarının öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre her iki anabilim dalının kadın öğrencilerinin bilgi teknolojileri kullanımı beklentileri ($t = -1.45$, $p > .05$) anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir.

Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dalı esasına göre öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri t testi sonuçları.

Tablo 3. Anabilim Dalına Göre Teknoloji Kullanım Beklentisi

Anabilim Dalı	n	x	s	sd	t	p
Sınıf Öğrt.	120	126.96	11.75	208	-1.51	.146
Fen Bil. Öğrt.	90	129.77	15.12			

$p < 0.05$

Sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği anabilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre her iki anabilim dalında okuyan öğrencilerin de teknoloji kullanımı beklentileri ($t = -1.51$, $p > .05$) arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Tüm öğretmen adaylarının cinsiyet esasına göre kendilerine ders veren öğretim elemanlarından teknoloji kullanım beklentileri t testi sonuçları.

Tablo 4. Anabilim Dalı Fark Etmeksizin Cinsiyete Göre Teknoloji Kullanım Beklentisi

Cinsiyet	n	x	s	sd	t	p
Erkek	25	123.16	12.75	31.49	-2.01	.046
Kadın	185	128.84	13.30			

$p < 0.05$

Anabilim dalı farkı gözetmeksizin öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre kadın öğretmen adaylarının lehine bilgi teknolojileri kullanımı beklentileri ($t = -2.01$, $p < .05$) düzeyinde anlamlı farklılık göstermektedir.

Tabloda görünen anlamlı farklılığın nedeni ‘‘cinsiyet esasına göre öğrencilerin kendileri arasında teknolojik araçları (cep telefonu, bilgisayar, tablet) kullanma süreleri’’ arasındaki kadın öğrencilerin lehine görünen anlamlı farklılığın yansımaları olarak düşünülmektedir. Erkeklerle göre teknolojik ürünlerle daha fazla zaman geçiren kadın öğrencilerin derslerde de öğretim elemanlarından teknolojik araç ve gereçleri daha fazla kullanma beklentisi olduğunu akla getirmektedir.

Sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği birinci sınıf öğrencilerinin kendilerine ders veren öğretim elemanlarından teknoloji kullanım beklentileri t testi sonuçları.

Tablo 5. Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmenliği Birinci Sınıf Öğrencilerinin Teknoloji Kullanım Beklentisi

Sınıf Düzeyi	Anabilim Dalı	n	x	s	sd	t	p
1.sınıf	Sınıf Öğrt.	58	129.44	12.96	111	.72	.472
	Fen Bil. Öğret.	55	127.4	16.8			

$p < 0.05$

Birinci sınıfta okuyan öğretmen adaylarının öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre her iki anabilim dalının birinci sınıf öğrencilerinin bilgi teknolojileri kullanımı beklentileri ($t = .72$, $p > .05$) anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir.

Sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencilerinin kendilerine ders veren öğretim elemanlarından teknoloji kullanım beklentileri t testi sonuçları.

Tablo 6. Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmenliği Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Teknoloji Kullanım Beklentisi

Sınıf Düzeyi	Anabilim Dalı	n	x	s	sd	t	p
3.sınıf	Sınıf Öğrt.	62	124.64	10.05	95	-3.99	.000
	Fen Bil. Öğrt.	35	133.51	11.23			

$p < 0.05$

Üçüncü sınıfta okuyan öğretmen adaylarının anabilim dalı değişkenine göre öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre üçüncü sınıf öğrencilerinin bilgi teknolojileri kullanımı beklentileri fen bilgisi öğretmenliğinin lehine ($t = .72$, $p < .05$) düzeyinde anlamlı farklılık göstermektedir.

Tabloda fen bilgisi öğretmenliği üçüncü sınıfların lehine görünen anlamlı farklılık üçüncü sınıfta daha fazla uygulama ve gözlemin gerektiği ders içeriklerinin olması ve bu derslerin her zaman doğrudan gözlenebilme özelliği olmaması, dolayısıyla çeşitli materyallerle gözlem yapma beklentisi; aynı zamanda uygulama şartı olan derslerin de uygulanmasının mutlaka teknolojik araçlar yardımıyla gerçekleştirilebileceği düşüncesi yüzünden beklentide bu şekilde bir farklılık ortaya çıkmış olabilir.

Anabilim dalı farklı gözetmeksizin tüm öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine göre öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri t testi sonuçları.

Tablo 7. Sınıf Düzeyine Göre Teknoloji Kullanım Beklentisi

Sınıf Düzeyi	n	x	s	sd	t	p
1.Sınıf	113	128.45	14.92	204.9	.32	.739
3.Sınıf	97	127.84	11.29			

$p < 0.05$

Anabilim dalı farkı gözetmeksizin sınıf düzeylerine göre öğretmen adaylarının öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre her iki anabilim dalında okuyan öğrencilerin de birinci sınıf ile üçüncü sınıf öğrencilerinin teknoloji kullanımı beklentisi arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Anabilim dalı ve öğretmen adaylarının teknolojik araçlarla geçirdikleri ortalama zamana göre teknolojiyi kullanma beklentileri One Way Anova testi sonuçları.

Tablo 8. Anabilim Dalına ve Bilgisayar ve Cep Telefonu İle Geçirilen Zamana Göre Teknoloji Kullanım Beklentisi

Varyansın kaynağı	K. Topl.	sd	K. Ort.	F	P	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	1958.76	9	217.64	1.23	.276	
Gruplar İçi	35255.82	200	176.27			
Toplam	37213.82	209				

Tabloya göre sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin bilgisayar ve telefon kullanım sürelerine göre öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentileri arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunamamıştır.

Erkek sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zamanın Mann-Whitney U testi sonuçları.

Cinsiyet	Anabilim Dalı	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Erkek	Sınıf Öğrt.	18	13.81	248.5	48.5	.364
	Fen Bil. Öğret.	7	10.93	76.5		

$p < 0.05$

Sınıf düzeyi gözetmeksizin sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği erkek öğretmen adaylarının teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zamanın Mann-Whitney U testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre her iki anabilim dalının erkek öğrencilerinin teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zaman ($U = 48.5$, $p > .05$) anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir.

Kadın sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zamanın t testi sonuçları.

Cinsiyet	Anabilim Dalı	n	x	s	sd	t	p
Kadın	Sınıf Öğrt.	102	4.33	.84	183	2.51	.017
	Fen Bil. Öğret.	83	3.93	1.27			

$p < 0.05$

Sınıf düzeyi gözetmeksizin sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği kadın öğretmen adaylarının teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zamanın t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre sınıf öğretmenliği anabilim dalı kadın öğrencilerinin lehine teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zaman ($U = 2.51$, $p < .05$) anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir.

Tüm öğretmen adaylarının cinsiyet esasına göre teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zamanın t testi sonuçları

Cinsiyet	n	x	s	sd	t	p
Erkek	25	3.60	1.22	29.21	-2.16	.039
Kadın	185	4.15	1.07			

$p < 0.05$

Öğretmen adaylarının cinsiyet esasına göre teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zamanın t testi sonuçları tabloda verilmiştir. Buna göre kadın öğretmen adaylarının lehine gün içerisinde teknolojik araçlarla geçirilen zaman ($t = -2.16$, $p < .05$) düzeyinde anlamlı farklılık göstermektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, anabilim dalı farkı gözetmeksizin öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre öğretim elemanlarından teknolojiyi kullanma beklentilerinde ($t = -2.01$, $p < .05$) düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur. Bununla beraber ve bu sonucu açıklayabilecek bir gösterge olması hasebiyle öğretmen adaylarının cinsiyet esasına göre teknolojik araçlarla gün içinde geçirdikleri ortalama zamana bakılmış ve ($t = -2.16$, $p < .05$) düzeyinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu iki sonucun haricinde öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dallarına göre ($t = -1.51$, $p > .05$), sınıf düzeylerine göre ($t = .32$, $p > .05$), cinsiyet ayrımı gözetmeksizin bilgisayar ve telefon kullanım sürelerine göre teknoloji kullanım beklentilerinde anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Bulgularından hareketle, genel olarak, öğrencilerin çalışma alanlarının sayısal veya sözel temelli olması fark etmeksizin ve ders içeriklerinin sayısal veya sözel esaslı olması önemli olmaksızın öğrencilerin öğretim elemanlarından teknolojiyi ve teknolojik ürünleri sınıf içerisinde öğretim sürecinde kullanmasını bekledikleri görülmektedir.

Ayrıca bulgulardan ve açıklamadan hareketle anlamlı farklılığın tespit edildiği tek değişken olan cinsiyete bakıldığında ise aslında erkek öğretmen adaylarının da öğretim elemanlarından yüksek düzeyde ($x = 123.16$) teknolojiyi kullanmalarını bekledikleri fakat kadın öğretmen adaylarının ($x = 128.84$) daha yüksek oranda beklentisinin olduğu görülmektedir. Bunun açıklayıcısı olarak da araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamının cinsiyet esasına göre kendileri arasında gün içerisinde teknolojik araçlarla (cep telefonu, bilgisayar, tablet) geçirmiş oldukları zamanın kadınların lehine farklı olması söylenebilir. Bunun sonucu olarak da teknolojik ürünlerle daha fazla etkileşime giren kadın öğrencilerin derslerde de öğretim elemanlarından teknolojik araç ve gereçleri daha fazla kullanma beklentisi olduğunu akla getirmektedir.

Öğretmenlik alanı fark etmeksizin kadınların günlük yaşamlarında teknolojik araçlarla daha fazla zaman geçirmeleri sebebiyle, sınıf içerisinde beklentileri de artmaktadır. Bu yüzden genellikle kadınların çoğunlukta olduğu bu meslek grubunda fakültelerde kadın öğrencilerin bu beklenti ve farklılıkları da dikkate alınmalı ve derslerde teknolojik ürünlerin kullanımına ağırlık verilmelidir.

Bunun yanında dikkat edilmesi gereken başka bir husus ise, öğrencilerin sınıf düzeyleri yükseldikçe uygulama ve gözlemin gereğinin farkına vardıkları, bu nedenle de öğretim elemanlarından teknoloji kullanımı beklentileri de artmaktadır. Bu sebeple özellikle 3. ve 4. sınıflarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Sonuç olarak; öğrencilerimizin beklentilerini yerine getirebilmek, daha kaliteli ve kalıcı bir öğrenmeyi sağlamak, sınıf içerisinde çok daha etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak için günümüz eğitimin en temel ihtiyacı olan teknolojinin aktif ve etkili bir şekilde sınıf ortamına taşınması gerekmektedir. Ayrıca eğitim fakültelerinde mesleği simule etmenin en önemli faktörü olan uygulama dersleri ve çalışmalarında da öğrencilerin günlük hayatta farklı amaçlar için sürekli kullandıkları teknolojik ürünleri eğitim amaçlı ve profesyonel bir şekilde kullanmaları için fırsat verilmeli ve tespit edilen eksikleri giderilmelidir. Tüm bunların yanında, yine de unutulmamalıdır ki, teknoloji ne kadar gelişmiş olursa olsun hiçbir teknolojik ürün öğretmensiz bir anlam ifade etmez. Esas olan ise sınıfta öğretimin öğretmensiz yürütülemeyeceğidir.

KAYNAKLAR

- Akkayunlu, B. (2002). Öğretmenlerin İnternet Kullanımı ve Bu Konudaki Öğretmen Görevleri Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı 22, 1-8
- Arslan, S.; Özpınar, İ. (2008). Öğretmen Nitelikleri: İlköğretim Programlarının Beklentileri ve Eğitim Fakültelerinin Kazandırdıkları. Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED) Cilt 2, Sayı 1, Haziran 2008, 38-63
- Aypay, A. ; Özbaşı, D. (2008). Öğretmenlerin Bilgisayara Karşı Tutumlarının İncelenmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. Yaz 2008, Sayı 55, ss: 339-362
- Büyüköztürk, Ş.; Çakmak, E.K.; Akgün, Ö.E.; Karadeniz, Ş.; Demirel, F. (2010). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Pegem Akademi: Ankara
- Demirci, A.; Taş, H.İ.; Özel, A. (2007). Türkiye’de Ortaöğretim Coğrafya Derslerinde Teknoloji Kullanımı. Marmara Coğrafya Dergisi Sayı: 15, Ocak – 2007
- Erdemir, N.; Bakırcı, H. (2016). Öğretmen Adaylarının Öğretim Elemanlarından Bilgi Teknolojilerini Kullanma Konusunda Beklentileri. Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:XIII, Sayı:1,275-300
- Erdoğan, M.; Kurşun, E.; Tan Şişman, G.; Saltan, F.; Gök, A.; Yıldız İ. (2010). Sınıf Yönetimi ve Sınıf İçi Disiplin Problemleri, Nedenleri ve Çözüm Önerileri Üzerine Nitel Bir Araştırma: Bilişim Teknolojileri Dersi Örneği. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri / Educational Sciences: Theory & Practice 10 (2), Bahar / Spring 2010, 853-891
- Karaman, M.K.; Kurfalı, H. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Öğretim Amaçlı Kullanım Düzeyleri. Kuramsal Eğitimbilim, 1 (2), 43-56
- Kaya, H.; Aydın, F. (2011). Sosyal Bilgiler Dersindeki Coğrafya Konularının Öğretiminde Akıllı Tahta Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri. Zeitschrift für die Welt der Türken Journal of World of Turks. Vol. 3, No. 1
- Öztürk, E. (2013). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgilerinin Bazı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 6/2, 223-228
- Pamuk, S.; Çakır, R.; Ergun, M.; Yılmaz, H.B.; Ayas, C. (2013) Öğretmen ve Öğrenci Bakış Açısıyla Tablet PC ve Etkileşimli Tahta Kullanımı: FATİH Projesi Değerlendirmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri/Educational Sciences: Theory & Practice - 13(3), 1799-1822
- Seferoğlu, S.S. (2009). İlköğretim Okullarında Teknoloji Kullanımı ve Yöneticilerin Bakış Açıları. <https://www.researchgate.net/publication/242577544> adresinden 30.10.2017 tarihinde erişim sağlanmıştır.
- Ulaş, A.H.; Ozan, C. (2010) Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Açısından Yeterlilik Düzeyi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2010 14 (1): 63-84
- Usta, E., Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi. Cilt:7 Sayı:, 1334-1349
- Yılmaz, M. (2007). Sınıf Öğretmeni Yetiştirmede Teknoloji Eğitimi. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 27, Sayı 1(2007) 155-167
- Yiğit, Y.G.; Zayım, N.; Yıldırım, S. (2002). Yükseköğretimde Öğretim ve idari Amaçlı Teknoloji Kullanımı: Bir Durum Saptaması. Eğitim ve Bilim. Cilt 27, Sayı 124, 42-51